

THE CONCEPT OF DISCOURSE AND LINGUISTIC FEATURES OF SOCIAL NETWORK DISCOURSE

Askarova Nazokat Shavkatovna

Department of World Languages
Urgench RANCH Technological University

Abstract. This article explores the concept of discourse and examines the linguistic characteristics of social media discourse within the framework of contemporary discourse studies. The theoretical foundation of the study is based on the works of Michel Foucault, who conceptualized discourse as a form of socially constructed knowledge, Norman Fairclough's Critical Discourse Analysis, and Teun A. van Dijk's socio-cognitive model of discourse. Social media discourse is viewed as a distinct form of digital communication characterized by interactivity, fragmentation, multimodality, and pragmatic orientation. Drawing on studies by Susan C. Herring and David Crystal, the article analyzes lexical, syntactic, and communicative features of online interaction. The findings contribute to media linguistics and discourse analysis by providing a systematic understanding of language use in digital environments.

Keywords: discourse, social media discourse, digital communication, media linguistics, pragmatics

DISKURS TUSHUNCHASI VA IJTIMOY TARMOQ DISKURSINING LINGVISTIK XUSUSIYATLARI

Askarova Nazokat Shavkatovna

Jahon tillari kafedrası
Urganch RANCH texnologiya universiteti

Annotatsiya. Mazkur maqolada diskurs tushunchasi va ijtimoiy tarmoq diskursining lingvistik xususiyatlari zamonaviy tilshunoslik yondashuvlari asosida tahlil qilinadi. Tadqiqotda diskurs nazariyasiga oid klassik qarashlar, xususan, M. Foucaultning diskursni ijtimoiy bilim va hokimiyat bilan bog'lovchi konsepsiyasi, N. Faircloughning tanqidiy diskurs tahlili hamda T. van Dijkning kognitiv-diskursiv modeli asos qilib olinadi. Ijtimoiy tarmoq muloqoti raqamli kommunikatsiyaning o'ziga xos shakli sifatida baholanib, uning interaktivlik, multimodallik, fragmentarlik va pragmatik moslashuv kabi belgilariga e'tibor qaratiladi. Shuningdek, S. Herring va D. Crystal tadqiqotlariga tayangan holda ijtimoiy tarmoq diskursining leksik-sintaktik va kommunikativ xususiyatlari yoritiladi. Tadqiqot natijalari medialingvistika va diskurs tahlili sohasida nazariy-amaliy ahamiyat kasb etadi.

Kalit so'zlar: diskurs, ijtimoiy tarmoq diskursi, raqamli kommunikatsiya, medialingvistika, pragmatika

Аннотация. В статье анализируется понятие дискурса и лингвистические особенности дискурса социальных сетей с позиций современной теории дискурса. Теоретической основой исследования послужили труды М. Фуко, рассматривающего дискурс как форму социального знания, Н. Фэркло, разработавшего концепцию критического дискурс-анализа, а также когнитивный подход Т. ван Дейка. Дискурс социальных сетей рассматривается как особый вид цифровой коммуникации, характеризующийся интерактивностью, фрагментарностью, мультимодальностью и прагматической направленностью. С опорой на исследования С. Херринг и Д. Кристала выявляются лексические, синтаксические и коммуникативные особенности онлайн-дискурса. Полученные результаты имеют значение для медиалингвистики и междисциплинарных дискурсных исследований.

Ключевые слова: дискурс, дискурс социальных сетей, цифровая коммуникация, медиалингвистика, прагматика

Kirish

Zamonaviy tilshunoslikda diskurs tushunchasi markaziy va ko'p qirrali nazariy kategoriyalardan biri sifatida shakllanib bormoqda. XX asrning ikkinchi yarmidan boshlab tilni faqat grammatik tizim yoki kommunikativ vosita sifatida emas, balki ijtimoiy, madaniy va kognitiv jarayonlar bilan uzviy bog'liq hodisa sifatida tadqiq etish tendensiyasi kuchaydi. Aynan shu jarayonda diskurs lingvistik tahlilning muhim ob'ekti sifatida e'tirof etildi.

Globalizatsiya, raqamli texnologiyalar va ijtimoiy tarmoqlarning keng ommalashuvi kommunikatsiya shakllarining tubdan o'zgarishiga olib keldi. Bugungi kunda til faqat an'anaviy yozma yoki og'zaki nutq doirasidagina emas, balki raqamli platformalarda yuzaga kelayotgan multimodal muloqot orqali ham namoyon bo'lmoqda. Ijtimoiy tarmoqlarda matn, tasvir, audio, video va grafik belgilar birgalikda ishlatilishi natijasida yangi diskursiv muhit shakllanmoqda. Shu bois diskurs tushunchasini aynan ijtimoiy-madaniy va kommunikativ kontekstda o'rganish zamonaviy tilshunoslikning dolzarb vazifalaridan biri hisoblanadi.

Diskurs nazariyasining shakllanishida Michel Foucaultning ilmiy qarashlari alohida o'rin tutadi. U diskursni faqat matnlar yig'indisi sifatida emas, balki bilimni ishlab chiqaruvchi va ijtimoiy amaliyotlarni tartibga soluvchi tizim sifatida talqin qiladi. Foucaultga ko'ra, diskurs muayyan tarixiy va ijtimoiy sharoitlarda nimani qanday aytish, yozish va talqin qilish mumkinligini belgilaydi hamda shu orqali ijtimoiy haqiqatni shakllantiradi (Foucault, *The Archaeology of Knowledge*). Ushbu yondashuv diskursni lingvistik hodisadan tashqarida, hokimiyat va bilim munosabatlari bilan chambarchas bog'liq jarayon sifatida tahlil qilish imkonini beradi.

Diskursga ijtimoiy yo'naltirilgan yondashuv Norman Fairclough tadqiqotlarida yanada rivojlantirilgan. U diskursni "tilning ijtimoiy amaliyot sifatida qo'llanishi" deb ta'riflaydi va har bir diskurs muayyan ijtimoiy munosabatlarni aks ettirishi bilan birga, ularni qayta ishlab chiqishini ta'kidlaydi (Fairclough, *Discourse and Social Change*). Fairclough diskursni matn, diskursiv amaliyot va ijtimoiy amaliyot darajalarida tahlil qilish zarurligini asoslab beradi. Bu esa til hodisalarini faqat lingvistik struktura sifatida emas, balki ijtimoiy jarayonlarning bir qismi sifatida o'rganishga imkon yaratadi.

Bugungi raqamli muhitda ijtimoiy tarmoqlar diskursning yangi va faol maydoniga aylangan. Facebook, Instagram, Twitter (X), Telegram kabi platformalarda yuzaga kelayotgan muloqot shakllari qisqaligi, tezkorligi, interaktivligi, fragmentarligi hamda multimodalligi bilan an'anaviy nutq turlaridan sezilarli darajada farq qiladi. Bu muhitda til birliklari ko'pincha

qisqartmalar, emojilar, hashtaglar, kod-almashinuvi va norasmiy ifodalar orqali namoyon bo'ladi. Natijada ijtimoiy tarmoq diskursi o'ziga xos lingvistik va pragmatik xususiyatlarga ega bo'lgan alohida tadqiqot ob'ekti sifatida shakllanadi.

Mazkur maqolaning asosiy maqsadi diskurs tushunchasining nazariy asoslarini yoritish hamda ijtimoiy tarmoq diskursining lingvistik xususiyatlarini zamonaviy diskurs tahlili yondashuvlari asosida aniqlashdan iboratdir. Tadqiqot natijalari ijtimoiy tarmoq muloqotini lingvistik jihatdan tushunishga xizmat qilib, medialingvistika va diskurs tahlili sohalarini boyitishga hissa qo'shadi.

Metodologiya

Mazkur tadqiqot sifat jihatdan olib borilgan nazariy-tahliliy izlanish bo'lib, unda diskurs va ijtimoiy tarmoq diskursi tushunchalarining shakllanishi, rivoji va zamonaviy tilshunoslikdagi o'rni tizimli ravishda o'rganildi. Tadqiqotning metodologik asosi diskurs tahlili, medialingvistika hamda ijtimoiy-kommunikativ yondashuvlar sinteziga tayangan holda shakllantirildi. Tadqiqot empirik korpusga asoslanmagan bo'lsa-da, u mavjud ilmiy adabiyotlar va nazariy modellarni chuqur tahlil qilish orqali konseptual xulosalar chiqarishga qaratilgan.

Tadqiqot jarayonida, avvalo, diskursiv-nazariy tahlil metodi qo'llanildi. Ushbu yondashuv doirasida diskurs tushunchasining fundamental nazariy asoslari Michel Foucault, Norman Fairclough va Teun A. van Dijk qarashlari asosida tahlil qilindi. Foucaultning diskursni bilim va hokimiyat munosabatlari bilan bog'lovchi yondashuvi diskursning ijtimoiy tabiatini ochib berishda asosiy metodologik tayanch bo'lib xizmat qildi. Faircloughning tanqidiy diskurs tahlili modeli esa diskursni til, diskursiv amaliyot va ijtimoiy kontekst o'rtasidagi uzviy bog'liqlikda talqin qilish imkonini berdi. Van Dijkning ijtimoiy-kognitiv modeli yordamida diskursning kognitiv mexanizmlari va kommunikativ strategiyalari nazariy jihatdan izohlandi.

Shuningdek, tadqiqotda medialingvistik yondashuv muhim metodologik vosita sifatida qo'llanildi. Ushbu yondashuv ijtimoiy va raqamli media makonida tilning funksional va struktur xususiyatlarini aniqlashga yo'naltirildi. Bu borada Crispin Thurlow, David Crystal hamda Michele Zappavigna tomonidan olib borilgan tadqiqotlar asos qilib olindi. Ijtimoiy tarmoqlarda tilning qisqa, kontekstga bog'liq va ko'pincha vizual belgilar bilan uyg'unlashgan holda qo'llanilishi multimodallik nuqtayi nazaridan tahlil qilindi. Bundan tashqari, hashtaglar, emojilar, qisqartmalar va norasmiy grafik belgilar kabi birliklarning diskursiv vazifalari ham nazariy jihatdan yoritildi.

Tadqiqotning navbatdagi bosqichida qiyosiy-konseptual tahlil metodi qo'llanilib, an'anaviy diskurs shakllari (yozma va og'zaki nutq) bilan ijtimoiy tarmoq diskursi o'rtasidagi farqlar aniqlandi. Ushbu tahlil kommunikativ maqsadlar, muloqotning tashkil topish shakllari, til birliklarining tanlanishi va pragmatik yo'naltirilganlik kabi mezonlar asosida olib borildi. Qiyosiy tahlil natijasida ijtimoiy tarmoq diskursi mustaqil va o'ziga xos diskurs turi sifatida asoslab berildi.

Umuman olganda, tanlangan metodologiya diskurs tushunchasining zamonaviy tilshunoslikdagi konseptual rivojini chuqur yoritishga hamda ijtimoiy tarmoq diskursining lingvistik mohiyatini nazariy jihatdan asoslashga imkon berdi. Tadqiqot metodlari uyg'unligi natijalarning mantiqiy izchilligi va ilmiy ishonchligini ta'minlashga xizmat qildi.

Natijalar

3.1. Diskurs tushunchasining shakllanishi va talqinlari



Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, diskurs tushunchasi XX asrning ikkinchi yarmida tilshunoslik, falsafa, sotsiologiya va kommunikatsiya fanlari kesishmasida shakllangan murakkab nazariy kategoriya hisoblanadi. Dastlab diskurs matndan kengroq tushuncha sifatida talqin qilinib, keyinchalik u til, tafakkur va ijtimoiy kontekst o'rtasidagi o'zaro aloqalarni izohlovchi konsepsiya sifatida rivojlandi. Bu jarayon diskursni faqat lingvistik hodisa emas, balki ijtimoiy haqiqatni shakllantiruvchi vosita sifatida o'rganishga zamin yaratdi.

Michel Foucault diskurs nazariyasining shakllanishida muhim metodologik burilish yasagan olimlardan biridir. Uning yondashuvida diskurs individual nutq aktlari yoki matnlar yig'indisi emas, balki bilim ishlab chiqarish va uni legitimlashtirish mexanizmi sifatida talqin qilinadi. Foucaultga ko'ra, diskurs jamiyatda qaysi mavzular muhokama qilinishi, qanday tushunchalar me'yoriy hisoblanishi va qaysi bilimlar "haqiqiy" sifatida qabul qilinishini belgilaydi. Natijada diskurs ijtimoiy haqiqatning konstruksiyasida faol rol o'ynaydi. Ushbu yondashuv diskursni tarixiy va ijtimoiy shartlangan hodisa sifatida tahlil qilish imkonini beradi va ijtimoiy media kabi yangi kommunikativ makonlarda hokimiyat, bilim va identitet masalalarini ochib berishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Norman Fairclough tomonidan ishlab chiqilgan tanqidiy diskurs tahlili (Critical Discourse Analysis) modeli diskurs tushunchasini tizimli va ko'p darajali tarzda tahlil qilish imkonini beradi. Fairclough diskursni uch qatlamli model asosida izohlaydi: birinchi qatlam – matn, ya'ni diskursning lingvistik shakli; ikkinchi qatlam – diskursiv amaliyot, ya'ni matnning yaratilishi, tarqatilishi va qabul qilinishi jarayoni; uchinchi qatlam esa ijtimoiy amaliyot bo'lib, u diskursni keng ijtimoiy, siyosiy va madaniy kontekst bilan bog'laydi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ushbu model ijtimoiy tarmoq diskursini tahlil qilishda ayniqsa samarali hisoblanadi, chunki raqamli muhitda matn tezkor ishlab chiqariladi, keng auditoriya tomonidan talqin qilinadi va ijtimoiy munosabatlarga bevosita ta'sir ko'rsatadi.

Teun A. van Dijk diskursni kognitiv yondashuv asosida talqin qilib, uni ijtimoiy bilimlar, ideologiyalar va individual tafakkur o'rtasidagi vositachi sifatida ko'radi. Uning fikricha, diskurs nafaqat ijtimoiy tuzilmalarni aks ettiradi, balki inson ongida mavjud bo'lgan bilim modellari va mental tasavvurlar orqali shakllanadi (van Dijk, *Discourse and Context*). Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoqlarda diskurs foydalanuvchilarning individual tajribasi, guruh identiteti va ideologik pozitsiyalari bilan chambarchas bog'liq holda namoyon bo'ladi. Bu esa ijtimoiy media diskursini tahlil qilishda kognitiv omillarni inobatga olish zarurligini ko'rsatadi.

Umuman olganda, Foucaultning tarixiy-ijtimoiy yondashuvi, Faircloughning tanqidiy modeli va van Dijkning kognitiv konsepsiyasi diskurs tushunchasining turli qirralarini yoritadi. Tadqiqot natijalari ushbu yondashuvlarning o'zaro uyg'unligi ijtimoiy tarmoq diskursini kompleks va tizimli ravishda tahlil qilish imkonini berishini tasdiqlaydi. Ushbu nazariy asos keyingi bo'limlarda ijtimoiy tarmoq diskursining aniq lingvistik xususiyatlarini aniqlash uchun mustahkam poydevor bo'lib xizmat qiladi.

3.2. Media va ijtimoiy tarmoq diskursi tushunchasi

David Crystal internet tilini "yangi lingvistik muhit" sifatida tavsiflaydi va u an'anaviy yozma va og'zaki nutq o'rtasidagi chegara yo'qolib borayotganini ta'kidlaydi (*Language and the Internet*). Ijtimoiy tarmoq diskursi aynan shu oraliq hududda joylashgan.

Crispin Thurlow ijtimoiy media diskursini texnologiya vositasida shakllangan ijtimoiy muloqot shakli sifatida tahlil qilib, uning asosiy belgilarini quyidagicha belgilaydi:

- qisqalik,



- tezkorlik,
- interaktivlik,
- multimodallik.

Michele Zappavigna ijtimoiy tarmoq diskursida hashtaglarning roliga alohida e'tibor qaratadi. Uning fikricha, hashtaglar diskursni "qidiriladigan va guruhlanadigan" qiladi hamda foydalanuvchilar o'rtasida mavzuga asoslangan jamoalarni shakllantiradi (Searchable Talk).

3.3. Ijtimoiy tarmoq diskursining lingvistik xususiyatlari

3.3.1. Fragmentarlik va sintaktik soddalashuv

Ijtimoiy tarmoqlarda gaplar ko'pincha to'liq tuzilishga ega bo'lmaydi. Ellipsis, qisqa jumlar va kontekstga bog'liq ifodalar ustunlik qiladi. Bu holat kommunikatsiyaning tezkorligi bilan izohlanadi.

3.3.2. Multimodallik

Matn bilan birga emoji, rasm, video va GIFlar ishlatiladi. Bu elementlar diskursning semantik va pragmatik mazmunini kuchaytiradi hamda hissiy fonni aniqlaydi.

3.3.3. Pragmatik yo'nalish

Ijtimoiy tarmoq diskursida tilning asosiy vazifasi nafaqat axborot yetkazish, balki munosabat bildirish, identifikatsiya va ijtimoiy pozitsiyani namoyon qilishdir.

Muhokama

O'tkazilgan nazariy tahlil natijalari shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoq diskursi klassik diskurs nazariyalarining mantiqiy va tarixiy davomi hisoblanadi. Biroq u kommunikatsiyaning raqamli muhitda amalga oshirilishi bilan bog'liq holda yangi lingvistik shakllar, strategiyalar va interpretatsiya mexanizmlarini yuzaga chiqaradi. Ushbu holat diskurs tushunchasini faqat an'anaviy nutq shakllari doirasida emas, balki zamonaviy raqamli kommunikatsiya kontekstida qayta ko'rib chiqish zarurligini ko'rsatadi.

Faireloughning tanqidiy diskurs tahlili modeli ijtimoiy tarmoq diskursini til, diskursiv amaliyot va ijtimoiy amaliyot o'rtasidagi murakkab o'zaro munosabatlar asosida izohlash imkonini beradi. Raqamli muhitda matnlar tezkor yaratiladi, keng auditoriyaga tarqaladi va turli ijtimoiy pozitsiyalar asosida talqin qilinadi. Natijada diskurs nafaqat ijtimoiy munosabatlarni aks ettiradi, balki ularni shakllantirishda faol ishtirok etadi. Ushbu holat ijtimoiy media diskursini ijtimoiy hokimiyat, identitet va mafkuraviy ta'sir nuqtayi nazaridan tahlil qilishning muhimligini asoslaydi.

Teun A. van Dijkning ijtimoiy-kognitiv yondashuvi ijtimoiy tarmoq diskursini tahlil qilishda alohida ahamiyatga ega. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy media muloqoti foydalanuvchilarning individual bilimlari, mental modellar va guruhga mansublik hissi bilan chambarchas bog'liq. Diskurs orqali ideologiyalar mustahkamlanadi, ijtimoiy stereotiplar qayta ishlab chiqiladi va kollektiv identitet shakllanadi. Shu bois ijtimoiy tarmoq diskursini tushunishda faqat lingvistik birliklar emas, balki kognitiv jarayonlarni ham inobatga olish zarur.

Medialingvistika doirasida Crispin Thurlow va Michele Zappavigna tomonidan ilgari surilgan qarashlar ijtimoiy tarmoq diskursining zamonaviy ko'rinishlarini yoritishda muhim ilmiy asos bo'lib xizmat qiladi. Ularning tadqiqotlari ijtimoiy mediada tilning multimodal xususiyatga egaligini, ya'ni matn, tasvir, grafik belgilar va vizual elementlarning birgalikda ishlatilishini ta'kidlaydi. Ushbu omil an'anaviy diskurs modellarini kengaytirishni talab qilib, ijtimoiy tarmoq diskursining o'ziga xos kommunikativ tabiatini ko'rsatadi.



Umuman olganda, muhokama qilingan nazariy yondashuvlar ijtimoiy tarmoq diskursini ijtimoiy, kognitiv va madaniy funksiyalarni birlashtiruvchi kompleks hodisa sifatida talqin qilish imkonini beradi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoq diskursi zamonaviy kommunikatsiyaning markaziy shakliga aylanib, diskurs nazariyasining rivojlanishiga yangi istiqbollar ochadi. Ushbu xulosalar kelgusida ijtimoiy tarmoq diskursini empirik materiallar asosida chuqurroq o'rganish uchun mustahkam nazariy poydevor bo'lib xizmat qiladi.

Xulosa

Mazkur tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, diskurs tushunchasi tilni faqat kommunikativ vosita sifatida emas, balki ijtimoiy amaliyot, bilim ishlab chiqarish va ijtimoiy haqiqatni shakllantirish jarayoni sifatida o'rganish imkonini beradi. Diskurs nazariyalarining rivoji til va jamiyat o'rtasidagi murakkab munosabatlarni tushuntirishda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Foucault, Fairclough va van Dijk tomonidan ilgari surilgan nazariy yondashuvlar diskursni tarixiy, ijtimoiy va kognitiv kontekstda talqin qilish imkonini yaratadi.

Tadqiqot davomida aniqlanganki, ijtimoiy tarmoq diskursi diskurs tushunchasining raqamli muhitdagi zamonaviy va dinamik ko'rinishini ifodalaydi. Ushbu diskurs turi fragmentarlik, multimodallik, interaktivlik va pragmatik yo'naltirilganlik kabi xususiyatlari bilan an'anaviy yozma va og'zaki nutq shakllaridan sezilarli darajada farq qiladi. Ijtimoiy tarmoqlarda matn, vizual va grafik elementlarning birgalikda qo'llanishi tilning funksional imkoniyatlarini kengaytirib, yangi kommunikativ strategiyalarni yuzaga keltiradi.

Tadqiqot shuni ham ko'rsatadiki, ijtimoiy tarmoq diskursi ijtimoiy, madaniy va kognitiv omillarning o'zaro ta'siri natijasida shakllanadi. Raqamli muloqot jarayonida foydalanuvchilarning shaxsiy tajribasi, guruh identiteti va ideologik qarashlari diskurs orqali ifodalanadi va qayta ishlab chiqiladi. Bu holat ijtimoiy media diskursini tahlil qilishda lingvistik birliklar bilan bir qatorda pragmatik va kognitiv omillarni ham hisobga olish zarurligini ko'rsatadi.

Mazkur tadqiqotning asosiy ilmiy ahamiyati diskurs nazariyalarini ijtimoiy media kontekstida qo'llashning nazariy imkoniyatlarini ochib berishdan iboratdir. Tadqiqot natijalari medialingvistika va diskurs tahlili sohasida olib boriladigan keyingi izlanishlar uchun mustahkam konseptual asos bo'lib xizmat qiladi. Xususan, ushbu ish kelgusida ijtimoiy tarmoq diskursini empirik korpuslar, qiyosiy tahlillar va ko'p tilli materiallar asosida chuqurroq o'rganishga yo'naltirilgan tadqiqotlar uchun poydevor yaratadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Abdurahmanova, N. N. (2023). *Zamonaviy til nazariyasida "diskurs" atamasi va unga ilmiy yondashuvlar* (pp. 1–10). *International Journal of Education, Social Science & Humanities*, 11(2).
2. Crystal, D. (2006). *Language and the Internet*. Cambridge University Press. (364 pages)
3. Fairclough, N. (1992). *Discourse and Social Change* (pp. 1–259). Polity Press.
4. Thurlow, C., & Mroczek, K. (Eds.). (2011). *Digital Discourse: Language in the New Media* (pp. 1–364). Oxford University Press.
5. van Dijk, T. A. (2008). *Discourse and Context*. Cambridge University Press. (Exact pages vary by edition)



6. Zappavigna, M. (2012). *Discourse of Twitter and Social Media: How We Use Language to Create Affiliation on the Web*. Bloomsbury Academic. (This book is c. 272 pages — typical edition)
7. Karimov, I. A. (2025). *Muloqot va kommunikatsiya: nazariy va amaliy jihatlar*. Toshkent: O‘zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti. (Estimated 230 pp)
8. Nishonov, P. P. (2025). *Virtual muloqot janrlarining tasnifi*. *Zamonaviy Ta’limda Fan va Innovatsion Tadqiqotlar*, 1(1), 15–26.
9. Safarova, Z. H. (2025). *Zamonaviym O‘zbek matbuoti va ijtimoiy tarmoqlarda lingvokreativlik* (pp. 1–12). *Yangi O‘zbekiston taraqqiyotida tadqiqotlarni o‘rni va rivojlanish omillari*, 24(3).
10. Umurzakova, K. X. (2024). *O‘zbekiston ijtimoiy tarmoqlarida yoshlar nutqi* (pp. 285–289). *University Research Base*.
11. Abduraxmonova, N. (2025). *Diskurs va matn tushunchalari* (pp. 210–214). *Diskurs atamasining tarixi va uning bugungi lingvistik qarashlardagi tahlili*.